

Uutiskirje Jäsenille

N:o 36 (169) * Keskiviikkona 27. marraskuuta 2013
Toimittanut Juhani Haapasaari

Valtuusto keskusteli sopimushoppailusta Sopimusalarajakiistat esille SAK:ssa

SAK

SAK:n valtuusto kokoontui sääntömääräiseen syyskokoukseen 21.–22.11. Useissa puheenvuoroissa kannettiin huolta työnantajien harjoittaman ”työehtosopimushoppailun” yleistymisestä työmarkkinoilla. IAU:n puheenvuoron käytti SAK:n valtuuston jäsen, LSG:n pääluottamusmies Reijo Hiltunen.

Shoppailussa on kyse työnantajien pyrkimyksestä vaihtaa sovellettava työehtosopimus itselleen edullisempaan – työntekijöiden järjestäytymisestä piittaamatta. Tuore esimerkki tästä on LSG:n tapaus. Siinä työnantaja pyrki heikentämään työntekijöiden työehtoja työnantajaliittoa vaihtamalla.

Sopimushoppailu ei kuitenkaan edellytä aina työnantaja-

liiton vaihtamista. IAU:n sopimusalueella Airpron maapalvelutyöt ovat esimerkki shoppailusta saman työnantajaliiton sisällä. Tilanteen mahdollistaa se, että toiset työntekijäliitot ovat valmiita sopimaan maapalvelujen työehdoista yrityskohtaisesti reilusti alle muutoin alalla noudatettavan työehtosopimuksen tason.

SAK:n valtuustossa käytetyissä puheenvuoroissa tuli esille myös vaatimus, että näitä ristiriitatilanteita on voitava ennalta ehkäistä palkansaajakeskusjärjestöjen sisäisellä yhteistyöllä. Mahdollisuuksia sopimushoppailuun ei tulisi tarjoutua työntekijäliittojen toimesta.

SAK:n hallitus käsittelee seuraavissa kokouksissaan jäsenliittojensa välisiä sopimusalarajakiistoja. IAU:lla näitä kiistoja on Airpron lisäksi Finaviassa ja L&T:ssä.

Sovittelu ILTT:n työehdoista alkoi

Finavia Oyj

Valtakunnansovittelija **Esa Lonka** aloitti Ilmailutietoteknisten työehtosopimuksen uudistamiseksi käytävän työriitalain mukaisen sovittelun perjantaina 22.11. Kyseessä on Finaviaa koskeva yrityskohmainen IAU:n ja PALTA:n välinen työehtosopimus, jonka edellinen sopimuskausi umpeutui 31.8. Sovittelua jatketaan sen jälkeen, kun osapuolet ovat laatineet sovittelijalle yhteisen muistion työehtosopimuksen uudistamiseen liittyvistä erimielisistä asioista.

IAU:n tavoitteena on ollut alusta alkaen saada sopimuksen soveltamisala vastaamaan työntekijöiden järjestäytymistä. Tarkennusta kaipaa myös nykyinen soveltamisalalause. Työnantaja rikkoo sitä jatkuvasti ottamalla uudet lennonvarmistustekniikan työntekijät muiden sopimusten piiriin.

Airpro Oy: Rinnakkaissopimuskielto työtuomioistuimeen	S. 2
L & T: Työnantaja ja PAM lähettivät valvontakirjeen IAU:lle	S. 2
Airpro Oy / Finavia Oyj : Jäsenmaksuun muutos	S. 2

Airpron sopimus viedään työtuo- mioistuimeen

Airpro Oy

IAU käynnistää oikeustoimet työnantajaliitto PALTA:a vastaan. IAU katsoo Airpron työehtosopimuksen olevan risti-riidassa liittojen välisen Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen soveltamisalamääräyksen kanssa.

Sopimuksen soveltamispiirissä ei saa tehdä rinnakkaisopimusta ilman allekirjoittaneiden liittojen kirjallista lupaa. Koska Airpron sopimus on ulotettu koskemaan maapalvelutehtäviä, PALTA:n olisi tullut pyytää sopimuksen solmimiseen suostumus myös IAU:lta.

PALTA ei ole näin toiminut. IAU otti asian ensimmäisen kerran esille jo 23.8.2011, saatuaan tiedon PALTA:n aikeista uusia Airpron sopimus Pardian kanssa 1.9.2011 alkaen. Sopimus päättyi 31.3.2014, mutta PALTA on jatkamassa sopimusta tämän jälkeenkin Pardia ja JHL:n kanssa.

Asian käsitellyllä työtuo-
mioistuimessa ei ole vaikutusta työrauhavelvoitteeseen Airprossa, ellei tuomio tule velvoittamaan yhtiössä noudatettavan Lentoliikenteen palveluja koskevaa työehtosopimusta.

Toistaiseksi työnantaja on onnistunut murtamaan Airprossa järjestetyt työnseisaukset omilla toimillaan. Jos työtaistelutoimia joudutaan vielä käyttämään, ne tarvitsevat jatkossa tuekseen muita toimia.

L&T:n ja PAM:n valvontakirje IAU:lle

Lassila & Tikanoja Oyj

IAU jätti 1.11. ennakkoilmoituksen työtaistelusta Lassila & Tikanoja Oyj:n lentoasemapalvelujen yksikössä kenttäavustajan työtä koskien. Toimella vaadittiin kenttäavustajan työssä noudatettavan jatkossa Lentoliikenteen palveluja koskevaa työehtosopimusta.

Ennakkoilmoituksen mukaisen ensimmäisen työnseisauksen oli määrä alkaa perjantaina 15.11. kello 15. Ilmoituksen jälkeen L&T ja Palvelualojen ammattiliitto PAM vetosivat IAU:hun työtaistelun perumiseksi – perustelunaan kenttäavustajan työssä noudattava kiinteistöpalvelualan sopimus. Asetelma on nurinkurinen.

Kiinteistöpalvelualan työehtosopimuksen allekirjoittamalla PAM on sitoutunut työrauhaan myös kenttäavustajien puolesta, joiden enemmistö kuuluu kuitenkin IAU:hun, jolla puolestaan on myös kenttäavustajien työhön soveltuva työehtosopimus. Vetoomuksellaan työnantaja ja PAM pyrkivät estämään kenttäavustajien enemmistön mahdollisuuden käyttää heille kuuluvaa lakko-oikeutta.

Tapahtumien vuoksi IAU jättää L&T:lle ja PAM:lle vaa-
teen, että IAU:n jäseniin noudatetaan 1.12.2013 alkaen – nykyisen kiinteistöpalvelualan sopimuskauden päättyessä – Lentoliikenteen palveluja koskevaa työehtosopimusta.

Jäsenmaksuun määräaikainen muutos

Airpro Oy Finavia Oyj

IAU:n edustajiston sääntömääräisessä syyskokouksessa 22.11. käsiteltiin työehtosopimustilannetta. Tällä hetkellä noin 3 000 IAU:n jäsenen sovelletaan Lentoliikenteen palveluja koskevaa työehtosopimusta.

Ilmailutietoteknisten työehtosopimus on vielä uusimatta, mutta noin puoleen Finaviassa työskentelevistä IAU:n jäsenistä noudatetaan yhä tätä sopimusta jälkivaikutusperiaatteen mukaisesti. Täysin ilman IAU:n solmimaa työehtosopimusta ovat edelleen kaikki jäsenet Airprossa sekä Finaviasa, jotka eivät toimi lennonvarmistuksen tietoteknisissä tehtävissä.

Epätyydyttävän työehtosopimustilanteen johdosta IAU:n hallitus esitti edustajistolle niiden Finavian ja Airpron työntekijöiden liittomaksun pudottamista vuoden 2014 alusta määräaikaisesti 0,34 prosenttiin, jotka eivät ole IAU:n solmiman työehtosopimuksen piirissä.

Liittomaksun ollessa 0,34 prosenttia, kokonaisjäsenmaksuksi muodostuu 0,77 prosenttia ennakkopidätyksen alaisesta tulosta (ammattiosaston maksu 0,15 %, työttömyyskassan maksu 0,28 prosenttia). Edustajiston syyskokouksen määräaikainen päätös ulottuu maaliskuun loppuun 2014.